

Giny's gewoonten

Het begon als hobby. Begin 2013 opende Giny de Jong een kleine hobbykwekerij in het Overijsselse Aadorp. Inmiddels gaat het er professioneel aan toe. Dit jaar verhuisde ze in hetzelfde dorp naar een grotere locatie. Een voormalige boerderij met 5.500 vierkante meter grond. Hier vind je een bijzonder sortiment vaste planten en een grote collectie *Dierama*. In deze serie deelt ze haar ervaringen en praktische tips. Aflevering 3: de cottagetuin.

Tekst en beeld Giny de Jong

Elke week kijk ik naar *Gardeners' World* op de BBC, waarin tuinen in allerlei stijlen worden bezocht. De meeste zijn prachtig en elke tuin heeft iets bijzonders, maar ik word altijd het meest gegrepen door een echte cottagetuin. Die zit vol beweging, is kleurrijk en oogt knus, romantisch en weelderig. Zo wil ik mijn eigen tuin ook aanleggen.

De cottagetuin is een tuinstijl die afkomstig is uit Engeland. Cottages waren kleine huisjes waar de boerenarbeiders woonden. Meestal zat er een aardig stukje land bij. De bewoners maakten er vaak een gebruikstuin van met fruit, kruiden en groenten, bijenkorven en wat kleinvee zoals kippen en varkens én hier en daar wat bloemen.

Het beeld dat tegenwoordig overheerst als je denkt aan een cottagetuin, is dat van de mooie, rietgedekte huizen op het Engelse platteland, omlijst met goed gevulde borders, rozen, clematissen, prachtige oude muren en idyllische hekjes van kastanjehout. Maar ook als je geen rietgedekt huis hebt, kun je een weelderige cottagetuin aanleggen, zelfs als je budget klein is. Karakteristieke basiselementen zijn:

- Rijkbeplante borders met bloemen in veel verschillende tinten
- Clematissen en klimrozen tegen de muur
- Veel en/of lang bloeiende rozen
- Informele accessoires zoals rieten stoelen, houten bankjes, oude stenen ornamenten zoals fonteintjes en beelden, houten hekjes
- Metalen klimsteunen en rozenbogen
- Smalle, slingerende paadjes van grind of oude steentjes
- Eetbare planten
- Eventueel een gazon.

Aan de slag

1 Begin met de basis: de structuur. Bepaal waar de borders moeten komen en zet de paden uit. Wil je ronde vormen maken, gebruik dan een tuinslang en verleg deze tot je tevreden bent over de vorm. Strooi wit zand langs de slang om de rand te markeren. De paden kun je bijvoorbeeld maken met worteldoek en daarop houtsnippers of boomschors. Overtollig regenwater kan dan goed weg en het is relatief goedkoop. Het worteldoek moet iets verdiept worden gelegd, zodat het pad, als het eenmaal is gevuld met houtsnippers, op gelijke hoogte komt met de grond in de borders. Leg er wel een rand met klinkers langs, zodat de houtsnippers niet in de border schuiven.

2 Kies een of enkele plekken tegen het huis waar je klimrozen en clematissen kunt planten. De planten moeten minimaal 50 centimeter van het huis geplaatst kunnen worden, anders krijgen ze te weinig vocht. Clematissen kunnen prima in de zon, maar hun 'voeten' moeten koel staan. Zet er dus wat lage beplanting voor die al vroeg in het voorjaar op gang komt, zoals *Nepeta x faassenii*, *Geum*, *Achemilla mollis* of lage eenjarige zoals juffertje-in-het-groen (*Nigella*) en goudsbloem (*Calendula officinalis*). Klimrozen staan bij voorkeur in de zon, hoewel er ook klimrozen zijn die in de halfschaduw kunnen (*Rosa* 'Mme Alfred Carrière', *R.* 'Pink Cloud', *R.* 'New Dawn'). Een muur op het oosten of het westen is dus prima, dan kun je een roos en clematis door elkaar laten groeien.

3 Bepaal op welke plekken je graag even wilt kunnen zitten om optimaal van de tuin te genieten: even uitpuffen in de schaduw, je favoriete koffieplekje of een stoeltje om die laatste zonnestraal nog op te kunnen vangen. Dat hoeft niet meteen een terras te zijn; ook een houten bankje, grote steen, klein stapelmuurtje of metalen tuinstoeltje geven de mogelijkheid om tussen de planten te zitten. Kies dan de plekken voor het fruit: er zijn tegenwoordig veel leibomen en smalle fruitboompjes verkrijgbaar die redelijk laag blijven en prima in een kleine tuin kunnen. Een appel, kweepeer, vijg, pruim of kers geven bloei in het voorjaar, vruchten in de zomer of in het najaar en meestal een mooie herfstkleur. Doornloze braam, framboos en Japanse wijnbes zijn ook heerlijk en langs een ijzeren draad kun je ze goed voor een muur of schutting plaatsen.

4 Dan zijn de borders aan de beurt. Begin met enkele grassen. *Pennisetum alopecuroides* 'Hameln', *Miscanthus sinensis* 'Silberfeder', *Molinia caerulea*, *Panicum virgatum* en *Calamagrostis* geven het hele jaar een mooie structuur aan de tuin. Voor weinig geld zaai of koop je *Verbena bonariensis*, diverse soorten *Agastache*, *Linaria purpurea* (vlasleeuwenbek), *Dianthus barbatus* (duizendschoon), *Calendula* (goudsbloem), *Knautia macedonica*, *Gaura*, *Papaver* en *Alcea rosea* (stokroos). Heb je deze planten eenmaal in de tuin, dan zullen ze zich door uitzaaien langzaam vermeerderen. Hoe meer je er in zaad laat komen, des te meer planten krijg je. Ik had eens uitgebloeide *Verbena bonariensis* op de composthoop gegooid. Overal waar ik mijn compost gebruikte, kreeg ik verbenas. Niet hinderlijk hoor, je haalt ze heel gemakkelijk weg. Echte cottageplanten zijn ook *Geum*,

Nepeta, *Helenium*, *Aquilegia*, *Primula* en *Penstemon*: ze geven veel kleur met zowel warme als pasteltinten en bloeien lang. Riddersporen (*Delphinium*) zijn ook geweldig, maar vormen wel een grotere uitdaging. Maak niet alleen grote groepen, wissel af met kleine plukjes en hoge en lage planten voor een speels effect. En vergeet vooral de rozen niet: kies heesterrozen, die zijn heel speciaal in een border, ze zorgen voor een zacht en romantisch beeld. Ze bloeien bovendien vaak lang door en kunnen ongeveer 2 meter hoog worden.

5 Ook in de borders kun je ruimte reserveren voor eetbare planten. Kruiden zijn vaak prima borderplanten, ze kunnen goed tegen droogte en combineren uitstekend met de andere beplanting. Bijvoorbeeld *Origanum laevigatum* 'Herrenhausen', *Salvia officinalis*, rozemarijn, tijm en lavendel. Maar ook peterselie, selderij en bieslook groeien en bloeien mooi. Zet er ook eens de citroenverbena (*Aloysia triphylla*) tussen. Als je hem in het najaar afknijpt en de bladeren droogt, kun je er de hele winter heerlijk frisse thee van zetten. Hij moet helaas wel vorstvrij overwinteren. Biet, snijbiet, en diverse slasoorten geven prachtige kleureffecten. Alliums bloeien geweldig en zijn dikwijls eetbaar, zoals *Allium senescens*, *A. ursinum* (daslook) en *A. sativum* (knoflook). Of de bloemen van *A.* 'Purple Sensation', hoewel het natuurlijk zonde is om die te plukken ...

6 Wil je graag een gazon, plaats dan een rand van enkele rijen stenen langs de borders. Dan kun je de planten over de rand laten hangen en is grasmaaien toch geen probleem.

7 Plant je de borders lekker vol, dan krijgt onkruid minder kans. Als je het onkruid in het voorjaar zeer regelmatig weghaalt, heb je daar de hele zomer profijt van. 's Morgens even een vers boeketje plukken, 's avonds een rondje door de tuin om de uitgebloeide bloemen weg te halen en heerlijk genieten op dat oude bankje midden tussen de planten. ►

ZAAIEN VOOR DE COTTAGETUIN

Veel planten voor een cottagetuin kun je heel gemakkelijk zelf zaaien. En heb je ze eenmaal in je tuin, dan verschijnen ze het jaar erop soms spontaan. Je kunt nu zaad bestellen van:

- *Knautia macedonica*
Vaste plant met bordeauxrode bloemen. Weefplant met een voorkeur voor arme grond. Zaaïen in februari, in potten (ingraven in de tuin of in de koude bak zetten). Ongeveer 80 centimeter hoog.

- *Papaver somniferum* 'Sissinghurst White'
Slaapbol met zuiver witte bloemen. Winterharde eenjarige. Ter plekke zaaien in maart-mei of september-oktober. Ongeveer 100 centimeter hoog.

- *Nigella papillosa*, het minder bekende zusje van *Nigella damascena*, (juffertje-in-het-groen). De bloemblaadjes van de variëteit 'Delft Blue' zijn wit omrand. Eenjarig. Zaaïen: april-juni in de volle grond. Hoogte: 80 centimeter.

- *Alcea rosea* 'Nigra', een stokroos met bijna zwarte bloemen. Tweejarig, dus zaaien in mei-juli. Hoogte: 150-200 centimeter.

Bovengenoemde zaden vind je op www.groei.nl/ zaad-bestellen. Ook soorten uit eerdere nummers zijn vaak nog te bestellen. *

Knautia macedonica

Foto: GAP photos

Nigella papillosa 'Delft Blue'

Foto: GAP photos

Papaver somniferum 'Sissinghurst White'

Foto: Stockphoto

Alcea rosea 'Nigra'

Foto: GAP photos